

ŽIVOTOPIS

Helena Svobodová

Helena Svobodová se narodila roku 1935. Dětství a mládí prožila v Holubově ulici v Pardubicích.

Do školy, dnešní Sportovní gymnázium Pardubice, začala chodit v roce 1941. Když byla ve třetí třídě, školu zabrali Němci jako nemocnici pro vojáky. Rozhovor nám poskytla právě v místě, kam ona i ostatní děti poté musely chodit pro úkoly, v kině na Dašické ulici. I přesto, že zuřila válka, paní Svobodová vzpomíná na své dětství s láskou. Za války neměla hračky, takže si vystačila s dřívím, které měli ve sklepě na dvoře firmy Dopita. S dětmi cvrnkaly kuličky a hrály různé hry, například na Krvavé koleno. Zájmy měla běžné jako ostatní děvčata. Tenkrát nebyly žádné kroužky, až po válce byl obnoven Sokol, rytmika atd. Během okupace byla oficiálně povolena organizace Kuratorium dětí a mládeže. A protože ji navštěvovala její starší sestřenice, chtěla do ní také chodit. Naštěstí neměla požadovaný věk na to, aby se tam dostala. Od mala měla blízko k přírodě, což ji zavedlo na dráhu učitelky biologie. Symbolické je, že svoji učitelskou dráhu prožila na Gymnáziu Dašická, kde učila 35 let.

Jako děti se bály péráka, postavy s dlouhýma rukama a nohama. Na nohou měl péra, díky kterým mohl přeskakovat domy. Paní Svobodová ho jako malá skutečně viděla, jak přeskočil trafikou v Holubově ulici a zmizel za domem její babičky.

Kvůli možným náletům bylo po celou dobu války povinné zatemnění. Nesmělo být vidět žádné světlo. Světla na kolech a v domech byla minimální až žádná. Neměli topení, proto také zažívali kruté zimy. Z nedostatku jídla byly jako děti podvyživené, protože jídlo bylo na přiděl. Proto, když se blížila fronta, si lidé začali dělat zásoby. Maminky šily kabáty na šicích strojích. V létě nosily děti dřeváky z bukového dřeva a v zimě podkolenky a pletené čepice.

Jeden z náletů, který zažila paní Svobodová, byl 22. 7. 1944. Vraceli se zrovna s rodiči z borůvek, když začal nálet. Maminka paní Svobodové dala borůvky na plechy, ale pak se museli rychle všichni schovat do krytu. Bomba jim vletěla přímo do komínu, ale díky špatné rozbušce nevybuchla. Jenže obsah komínu se jim vysypal na borůvky. Toto období těžko nesla. Dům, do kterého si chodily hrát, než tam našly kousky lidských těl, tam už pak nebyl. Kvůli tomu děti divočely.

Po válce zase nastalo světlo, byla jedna slavnost za druhou, lidé nosili kroje. V ulicích procházeli Rusové. U paní Svobodové ubytovali Rusku, kterou umyli, dali jí šaty a ona si pak vyšla tancovat.

V současnosti se paní Svobodová se svým manželem věnuje organizaci na ochranu stromů např. tady v Tyršových sadech.